

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้ต้องการเปรียบเทียบการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจระหว่างคนไทยเชื้อชาติไทย คนไทยเชื้อชาติจีน และคนไทยเชื้อชาติอินเดีย ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ถ้าแตกต่างกันจะแตกต่างกันในลักษณะใดบ้าง โดยพิจารณาจากบุคคล 3 ประเภท คือ ผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการ ผู้รับจ้าง และผู้ที่กำลังศึกษา นอกจากนี้ยังต้องการหาค่าของการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจของคนไทยแต่ละเชื้อชาติดังกล่าวด้วย ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เลือกจากคนไทยซึ่งมีเชื้อชาติไทย เชื้อชาติจีน และเชื้อชาติอินเดีย โดยที่แต่ละเชื้อชาติจำแนกบุคคลออกเป็น 3 ประเภท คือ ผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการ ผู้รับจ้าง และผู้ที่กำลังศึกษา ใช้ตัวอย่างประชากรประเภทละ 30 คน รวมทั้งสิ้น 270 คน ข้อมูลที่ได้คือ คะแนนการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจที่วัด โดยใช้แบบวัดการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจ ที่สร้างโดย ประชุมสุข อาชาวอำรุง ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน คือ (1) การจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผล (2) นิสัยการออม และ (3) ความปรารถนาที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมหนัก แบบวัดการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจนี้มีความตรง (validity) และความเที่ยง (reliability) สูงเพียงพอ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวอย่างประชากรกลุ่มต่าง ๆ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีตัวประกอบ 2 ตัว (3×3 Factorial Design) คือ เชื้อชาติและอาชีพ และทดสอบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันด้วยวิธีของคันทันแคน นอกจากนี้ยังทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของคะแนนการเลือกประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของตัวอย่างประชากรแต่ละเชื้อชาติ ด้วยการใช้การทดสอบไบนอมิยัล (Binomial Test) และหาค่าของการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจของคนไทยแต่ละเชื้อชาติดังกล่าวเป็นส่วนรวม โดยหาขอบเขตของคะแนนเฉลี่ยของประชากรเป็นร้อยละ

” ”
ขอคนพบ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ปรากฏว่าไตขอคนพบดังนี้คือ
ก. การตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจ

1. คนไทยเชื้อชาติจีน และคนไทยเชื้อชาติอินเดียน มีการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจสูงกว่าคนไทยเชื้อชาติไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .10 และการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจของคนไทยเชื้อชาติจีน และคนไทยเชื้อชาติอินเดียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. ผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการมีการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจสูงกว่าผู้ที่รับจ้างและผู้ที่กำลังศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจของผู้รับจ้าง และผู้กำลังศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. การตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจของคนไทยเชื้อชาติไทย คนไทยเชื้อชาติจีน และคนไทยเชื้อชาติอินเดียน วัดได้ในระดับสูงไม่เกิน 56.96 % 58.93 % และ 58.74 % ตามลำดับ

ข. การจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผล

4. คนไทยเชื้อชาติจีน และคนไทยเชื้อชาติอินเดียน มีการจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผลได้ดีกว่าคนไทยเชื้อชาติไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ และการจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผลของคนไทยเชื้อชาติจีน และคนไทยเชื้อชาติอินเดียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. ผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการมีการจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผลได้ดีกว่าผู้กำลังศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และการจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผลของผู้เป็นเจ้าของกิจการ และผู้รับจ้าง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

6. คนไทยเชื้อชาติไทย และคนไทยเชื้อชาติจีน ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ มีการจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผลได้ดีกว่าคนไทยเชื้อชาติไทยซึ่งเป็นผู้รับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คนไทยเชื้อชาติจีนซึ่งเป็นเจ้าของกิจการมีการจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผลได้ดีกว่าคนไทยเชื้อชาติไทยซึ่งเป็นผู้กำลังศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ก. ความปรารถนาที่จะเลือกออมในรูปแบบมีเอกสารเป็นใบประกัน

7. คนไทยเชื้อชาติไทย คนไทยเชื้อชาติจีน และคนไทยเชื้อชาติอินเดีย มีความปรารถนาที่จะเลือกออมในรูปแบบมีเอกสารเป็นใบประกันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

8. ผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการ ผู้ที่รับจ้าง และผู้ที่กำลังศึกษา มีความปรารถนาที่จะเลือกออมในรูปแบบมีเอกสารเป็นใบประกันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ง. ความปรารถนาที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมหนัก

9. คนไทยเชื้อชาติไทยมีความปรารถนาที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมหนักสูงกว่าคนไทยเชื้อชาติอินเดีย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ความปรารถนาที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมหนักของคนไทยเชื้อชาติไทยและคนไทยเชื้อชาติจีนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และความปรารถนาที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมหนักของคนไทยเชื้อชาติจีนและคนไทยเชื้อชาติอินเดียไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

10. ผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการ ผู้ที่รับจ้าง และผู้ที่กำลังศึกษา มีความปรารถนาที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมหนักไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จ. ความปรารถนาที่จะเลือกระหว่างการออมในรูปแบบมีเอกสารเป็นใบประกัน กับการออมในรูปแบบเงินสด

11. คนไทยเชื้อชาติไทยซึ่งมีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ และผู้ที่รับจ้าง มีความปรารถนาที่จะเลือกออมในรูปแบบมีเอกสารเป็นใบประกันและในรูปแบบเงินสดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และผู้ที่กำลังศึกษามีความปรารถนาที่จะเลือกออมในรูปแบบมีเอกสารเป็นใบประกันสูงกว่าที่จะเลือกออมในรูปแบบเงินสด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

12. คนไทยเชื้อชาติจีนซึ่งมีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ และผู้ที่กำลังศึกษา มีความปรารถนาที่จะเลือกออมในรูปแบบมีเอกสารเป็นใบประกันสูงกว่าที่จะเลือกออมในรูปแบบเงินสด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และผู้ที่รับจ้างมีความปรารถนาที่จะเลือกออมในรูปแบบมีเอกสารเป็นใบประกันสูงกว่าที่จะเลือกออมในรูปแบบเงินสด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

13. คนไทยเชื้อชาติอินเดียซึ่งมีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ ผู้ที่รับจ้าง และผู้ที่กำลังศึกษา มีความปรารถนาที่จะเลือกออมในรูปแบบมีเอกสารเป็นใบประกัน และในรูปแบบเงินสด

ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ฉ. ความปรารถนาที่จะเลือกระหว่างการออมในรูปแบบเอกสารเป็นใบประกัน กับการออมในรูปแบบทรัพย์สิน

14. คนไทยเชื้อชาติไทยซึ่งมีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ ผู้ที่รับจ้าง และผู้ที่กำลังศึกษา มีความปรารถนาที่จะเลือกออมในรูปแบบเอกสารเป็นใบประกัน และในรูปแบบทรัพย์สินไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

15. คนไทยเชื้อชาติจีนซึ่งมีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ และผู้ที่รับจ้าง มีความปรารถนาที่จะเลือกออมในรูปแบบเอกสารเป็นใบประกัน และในรูปแบบทรัพย์สินไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และผู้ที่กำลังศึกษามีความปรารถนาที่จะเลือกออมในรูปแบบทรัพย์สินสูงกว่าที่จะเลือกออมในรูปแบบเอกสารเป็นใบประกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .10

16. คนไทยเชื้อชาติอินเดียซึ่งมีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ ผู้ที่รับจ้าง และผู้ที่กำลังศึกษา มีความปรารถนาที่จะเลือกออมในรูปแบบเอกสารเป็นใบประกัน และในรูปแบบทรัพย์สินไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ซ. ความปรารถนาที่จะเลือกระหว่างการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมหนัก กับการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมเบา

17. คนไทยเชื้อชาติไทยซึ่งมีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ ผู้ที่รับจ้าง และผู้ที่กำลังศึกษา มีความปรารถนาที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมหนักสูงกว่าที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมเบา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

18. คนไทยเชื้อชาติจีนซึ่งมีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการมีความปรารถนาที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมหนักสูงกว่าที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมเบา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ผู้ที่รับจ้างมีความปรารถนาที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมหนักและกิจการอุตสาหกรรมเบาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และผู้ที่กำลังศึกษามีความปรารถนาที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมหนักสูงกว่าที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมเบา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

19. คนไทยเชื้อชาติอินเดียซึ่งมีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ ผู้ที่รับจ้าง และผู้ที่กำลังศึกษา มีความปรารถนาที่จะเลือกลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมหนัก และกิจการอุตสาหกรรม

เขา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ได้ขอคนพบที่ยอมรับสมมติฐานของการวิจัยบางข้อ และปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัยบางข้อ ขอคนพบที่ยอมรับสมมติฐานของการวิจัยมี 4 ข้อ คือ

1. คนไทยเชื้อชาติจีนมีการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจสูงกว่าคนไทยเชื้อชาติไทย
2. คนไทยเชื้อชาติอินเดียมีการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจสูงกว่าคนไทยเชื้อชาติไทย
3. คนไทยเชื้อชาติจีน และคนไทยเชื้อชาติอินเดีย มีการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจไม่แตกต่างกัน
4. ผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการมีการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจสูงกว่าผู้ที่รับจ้าง และผู้ที่กำลังศึกษา

ขอคนพบที่ปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัยมี 1 ข้อ คือ ผู้ที่รับจ้างมีการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจสูงกว่าผู้ที่กำลังศึกษา ซึ่งขอคนพบที่ได้คือ ผู้ที่รับจ้างและผู้ที่กำลังศึกษามีการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจไม่แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งอาจเนื่องมาจากทั้งผู้รับจ้างและผู้ที่กำลังศึกษาได้รับรายได้ที่แน่นอน ไม่ต้องรับผิดชอบต่อการเสี่ยงภัยต่าง ๆ เพื่อหวังกำไรซึ่งเกิดจากความไม่แน่นอนในอนาคตเหมือนกัน ดังนั้นจึงอาจมีผลทำให้ผู้ที่รับจ้างและผู้ที่กำลังศึกษามีการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจไม่แตกต่างกัน

ในการวัดการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจนี้ ควรใช้ส่วนที่ 1 คือ ส่วนของการจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผลเป็นเครื่องวัด ดีกว่าที่จะรวมเอาส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เข้าไปด้วย เพราะส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 มีคะแนนเต็มน้อยไป และจากการวิจัยสังเกตเห็นว่า ส่วนที่หนึ่งมีลักษณะถูกต้องตามความต้องการที่จะวัดการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจมากกว่า

เมื่อพิจารณาในส่วนของการจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผลได้ข้อค้นพบว่า คนไทยเชื้อชาติไทยมีการจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผลต่ำกว่าคนไทยเชื้อชาติจีน และคนไทยเชื้อชาติอินเดีย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งการที่ได้ข้อค้นพบเช่นนี้อาจมีสาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ คุณค่าทางสังคมของไทยซึ่งมีแต่เดิมนั้นเน้นหนักที่ตัวคนแต่ละคน ชาดการเน้นในแง่ส่วนรวม ซึ่งทำให้การรับผิดชอบภาระหน้าที่หรือการตัดสินใจที่ผูกพันต่อสถาบันมีอยู่น้อยมาก การไม่ยอมผูกพันกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมากมายและความรักสนุกเป็นอุปสรรคต่อการที่จะทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดอย่างจริงจัง ซึ่งลักษณะเช่นนี้คนจีนและคนอินเดียไม่มี คนจีนและคนอินเดียมีความขยันหมั่นเพียรในการประกอบกิจการงาน และมีความสามารถในการคำนวณการค้า โดยเฉพาะคนจีน คนไทยมักจะยอมรับกันว่าไม่อาจสู้คนจีนซึ่งมีอุปนิสัยทางการค้าอย่างแท้จริงได้ ดังนั้นจึงอาจมีผลทำให้คนไทยเชื้อชาติจีนและคนไทยเชื้อชาติอินเดียมีการจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผลได้ต่ำกว่าคนไทยเชื้อชาติไทย

การตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจของคนไทยแต่ละเชื้อชาติอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความเป็นอยู่ของคนในประเทศไทยทั่วไปเป็นแบบสบาย การแข่งขันในด้านการงานและประกอบอาชีพมีไม่มาก ซึ่งอาจเป็นผลทำให้ความกระตือรือร้นและความขยันหมั่นเพียรในการประกอบกิจการงานยังมีไม่มากเท่าที่ควร นอกจากนี้ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการ (entrepreneurship) ขนาดเล็ก ผู้ประกอบการเป็นบุคคลทั่ว ๆ ไปที่ประกอบการค้าเล็ก ๆ การเสี่ยงภัยทางการค้ายังมีไม่มากนัก ความสามารถเกี่ยวกับการวินิจฉัย (decision making) จึงอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

สำหรับผู้ที่จะศึกษาค้นคว้าทางด้านนี้ต่อไป ผู้วิจัยใครจะให้ข้อเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

1. ควรสร้างแบบวัดการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจให้มีลักษณะเหมือนส่วนที่ 1 คือ ส่วนของการจัดผลกำไรสูงสุดอย่างสมเหตุสมผล แต่ให้มีจำนวนข้อมากขึ้น หรือเพิ่มเนื้อเรื่องของส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เข้าไปในส่วนที่ 1

2. ควรจะได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลาย ๆ วิธีประกอบกัน คือ อาจใช้ทั้ง การสัมภาษณ์และการสังเกตควบคู่กันไป ซึ่งจะช่วยให้ข้อมูลที่ได้รับและผลการวิจัยมีความ เชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น

3. ควรจะได้ศึกษาถึงการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจจากกลุ่มบุคคลที่มีเชื้อชาติอื่น ๆ นอกเหนือไปจากผู้ที่มีเชื้อชาติไทย เชื้อชาติจีน และเชื้อชาติอินเดีย

4. ควรจะได้ศึกษาถึงสาเหตุของการที่บุคคลกลุ่มต่าง ๆ มีการตอบสนองต่อสิ่ง จูงใจทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจของคนไทย แต่ละเชื้อชาติยังคงล้าอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้นจึงควรจะได้มีการส่งเสริมให้คนไทยมีการตอบสนองต่อสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจสูงขึ้น โดยการส่งเสริมทางสถานศึกษา ครอบครัว และระบบการศึกษา ในการสร้างคนให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อการพัฒนาโดยพยายามสร้าง คนให้มีบุคลิกภาพที่มีความคิดสร้างสรรค์ (creative personality) ซึ่ง เฮเกน เห็นว่า เป็นปัจจัยที่สำคัญสิ่งหนึ่งที่มีค่ายิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ¹ บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบมีความคิดสร้างสรรค์มีลักษณะดังนี้ คือ มีความต้องการความสัมฤทธิ์ผลสูง (high need achievement) มีความต้องการช่วยตัวเอง (high need autonomy) และมีความ ต้องการความเป็นระเบียบสมเหตุสมผล (high need order) นอกจากนี้ควรจะมีการ ส่งเสริมการศึกษาในสถานเศรษฐศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้พลเมืองของชาติ มีความรู้และเข้าใจถึงสภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ และมีทัศนะในค่านิยมที่จะเปลี่ยนแปลง สภาพการผลิต และลักษณะของสถาบันทางสังคมอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพของเศรษฐกิจ ในปัจจุบัน และท้ายสุดนี้รัฐบาลควรจะมีการส่งเสริมบทบาทของเอกชนในการพัฒนาประเทศ

¹ ศรีปริญญา รามโกมุท, เรื่องเดียวกัน, หน้า 383-387.

โดยมีนโยบายเน้นความสำคัญของการลงทุนส่วนตัวเอกชน และจัดโครงการพัฒนาต่าง ๆ ซึ่งมีแนวดำเนินการให้เป็นการส่งเสริมและสัมพันธ์กับการลงทุนของเอกชนให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผู้ที่ทำหน้าที่หรือมีความสนใจในการพัฒนาการเศรษฐกิจและการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจควรจะให้ความสนใจอย่างจริงจัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย